

Ислом Нури

Айрим нарсалар бўладики, улар агар сотувчи истисно қилмаган бўлса, сотилган молга қўшилиб харидорнинг мулкига ўтади. Жумладан:

Биров бир қул ёки от-улов сотган бўлса, қулнинг эғнидаги одатий кийими, шунингдек, от-уловга тақилган юган, тизгин, тақа кабилар ҳам мутлақ байъ остига киради, чунки, одат шунга жорий бўлган. Одатда сотилган нарсага қўшиб бериш жорий бўлмаган ва сотилган молнинг унга эҳтиёжи бўлмайдиган нарсалар, масалан, қулнинг мол-мулки, эғнидаги зийнат кийими унга қўшилмайди.

«...» :...» :...»
...» :...» :...»
...»
...».

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам: «Ким қул сотса, унинг моли сотган одамгадир, фақат харидор шарт қилса (бундан мустасно)», деганлар (Бухорий (2379) ва Муслим (1543) Ибн Умар розияллоҳу анхумодан ривоят қилганлар).

Ҳадис далолатига кўра, қул сотилса, байъга унинг моли қўшилмайди. Чунки, байъ қул устида бўлади, мол эса алоҳида нарсадир. Бу гўё иккита қули бор одам улардан бирини сотгандек гапдир. Чунки, қул ҳам, унинг моли ҳам хожаники, қулни сотгач, моли қолаверади.

Агар харидор қул билан бирга унинг моли ҳам байъ остига киришини шарт қилса,
унинг моли ҳам байъ остига киради. Чунки, Набий соллаллоҳу алайҳи ва саллам юқоридаги ҳадисда: «фақат харидор шарт қилса (бундан мустасно)»,

Ислом Нури

Сотилган молга тобеъ бўладиган ва тобеъ бўлмайдиган нарсаларга доир
боб | 2

дедилар.